

Gemeente Staphorst

Sport- en beweegakkoord II: Staphorst in Beweging

Uitvoeringsplan
2024-2026

1.1. Voorwoord

Met het Gezond en Actief leven Akkoord (GALA) als houvast wordt gebouwd aan het fundament voor een gerichte lokale en regionale aanpak op het gebied van preventie, gezondheid en sociale basis. Een pleidooi om de benodigde inzet meer in samenhang te bekijken.

In het hoofdlijnenakkoord is daarin de volgende zin opgenomen: *'Preventie meer centraal, inclusief sport en bewegen, om de gezondheid te verbeteren, gezondheidsverschillen te verkleinen en de zorgvraag te beheersen'*.

Een visie die we in de gemeente Staphorst onderschrijven en al handen en voeten geven door te werken met ons integrale beleidsplan sociaal domein 'Iedereen doet mee'.

De akkoorden hebben een sterke verbinding met elkaar om toe te werken naar een gezondere generatie in 2040.

Bij de herijking en de doorontwikkeling naar sport- en beweegakkoord II sluiten we aan bij de drie leidende principes vanuit het landelijke sportakkoord.

Dit zijn de volgende drie thema's:

1. Het fundament op orde
2. Een groter bereik
3. Meer zichtbare betekenis

In Staphorst zorgen we voor verbinding tussen de landelijke principes en het beleidsplan 'Iedereen doet mee'.

'Iedereen doet mee' is de eerste integrale beleidsnota sociaal domein van de gemeente Staphorst. We zijn steeds beter in staat om de verschillende onderwerpen in het sociaal domein aan elkaar te knopen. Het helpt om zicht te hebben op waar we mee bezig zijn, om een gemeenschappelijke taal te hebben en samen onze energie te richten op dezelfde maatschappelijke opgaves. Dat we in samenspraak met verschillende beleidsterreinen en verschillende partners de ambities en maatschappelijke resultaten hebben kunnen formuleren, geeft ook een mooie basis voor het vervolg. Een vervolg van doen, durven en leren.

Door middel van een goede structuur en samenwerking willen de we komende jaren nog een betere invulling geven aan onze ambities.

In dit plan verbinden we de ambities vanuit het sport- en beweegakkoord 2.0, de aansluiting bij ons beleidsplan 'Iedereen doet mee' en de inzet van de Brede Combinatie functie. Op deze manier wordt er meer inzichtelijk gemaakt hoe we werken aan de maatschappelijke resultaten, welke outcome we formuleren en hoe we de komende jaren op activiteiten gaan inzetten. We zien kansen om Staphorst letterlijk nog meer in beweging te krijgen. In dit plan wordt verder uitgewerkt hoe we de maatschappelijke resultaten, outcome en activiteiten nog meer aan elkaar kunnen verbinden.

2.1. Collegeprogramma 2022-2026: Bouwen en Verbinden

Verder bouwen en verbinden vormt de rode draad in deze bestuursperiode, samen met inwoners, ondernemers en andere partners. Wat ons verbindt is uniek. Een samensmelting van historie, gemeenschapszin, oog voor elkaar en onze (ondernemers)mentaliteit. Dit zijn belangrijke waarden die wij koesteren. In het collegeprogramma wordt beschreven waar wij ons, met elkaar en in vertrouwen, deze bestuursperiode vol voor inzetten om de belangen van de gemeente Staphorst en haar inwoners te mogen dienen. In het collegeprogramma worden verschillende programma's benoemd, waarbij voor een tweetal programma's duidelijk de verbinding geldt naar de inzet van bewegen en sport.

Neem het programma Sport, cultuur, recreatie en toerisme. Met onder andere oog voor optimaal toekomstig faciliteitengebruik, inclusief sporten en aanjagen sport- en bewegingsonderwijs en de inzet op behoud van cultureel erf- en gedachtegoed. Er wordt, vanuit het belang van gezondheid, veel waarde gehecht aan bewegen en sport, ook als middel om elkaar te ontmoeten.

Een ander programma gaat over het Sociaal domein en het integrale beleidsplan 'Iedereen doet mee'. Met daarin verschillende ambities waaraan bewegen en sport kan bijdragen.

2.2. Ambities en doelen vanuit het sport- en beweegakkoord

Aan de hand van 6 thema's, gelieerd aan het Nationale Sportakkoord, zijn de volgende ambities en doelen voor de toekomst vastgesteld. Verschillende partijen als fysiotherapeuten, sportscholen en verenigingen zijn betrokken geweest bij de tot stand komen van deze thema's tijdens de uitrol van sport- en beweegakkoord 1. Ook de komende jaren blijven we aandacht hebben voor deze thema's.

1. Inclusief bewegen en sporten

Iedere inwoner van de gemeente Staphorst kan een leven lang plezier beleven aan bewegen en sporten. We willen de beweeg- en sport mogelijkheden voor alle inwoners van de gemeente stimuleren, optimaliseren en verduurzamen, met speciale aandacht voor doelgroepen die relatief minder bewegen en sporten.

2. Duurzame infrastructuur

We willen in de gemeente Staphorst te allen tijde beschikken over een functionele, veilige, goede en duurzame beweeg- en sport infrastructuur. Daarbij willen we dat de openbare ruimte, waar mogelijk, beweegvriendelijk wordt ingericht en accommodaties voldoen aan de geldende normen, zodat deze optimaal gebruikt worden voor een gevarieerder, intensiever en gezonder gebruik.

3. Vitale aanbieders

In de gemeente Staphorst beschikken we over vitale aanbieders, die adequaat kunnen en willen inspelen op de maatschappelijke trends zodat er een gevarieerd beweeg- en sportaanbod beschikbaar is voor alle inwoners. Door het stimuleren en faciliteren van deskundigheidsbevordering, kennisuitwisseling en samenwerking tussen beweeg- en sportaanbieders willen we de kwaliteit van het beweeg- en sportaanbod borgen en verbeteren.

4. Positieve cultuur

Iedere inwoner van de gemeente Staphorst kan overal met plezier, veilig, eerlijk en zorgeloos bewegen en sporten. We willen insteken op het ontwikkelen en implementeren van voorwaarden voor een sociaal veilig beweeg- en sportklimaat bij de beweeg- en sportaanbieders en de openbare ruimte in de gemeente Staphorst.

5. Van jongs af aan vaardig in bewegen

Ieder kind in de gemeente Staphorst krijgt een gezonde start van zijn of haar leven. Daarvoor willen we de motorische vaardigheden bij de jongste jeugd verbeteren en stimuleren dat ze meer én een leven lang blijven bewegen in een gezonde omgeving.

6. Bijzondere prestaties inspireren Inwoners worden gemotiveerd en gewaardeerd om te (blijven) bewegen.

Hetzelfde geldt voor de beweeg- en sportaanbieders voor hun bijdrage aan een vitale en gezonde samenleving. We willen inwoners en beweeg- en sportaanbieders in de gemeente Staphorst waarderen om bijzondere prestaties.

3.1. Ambities sport- en beweegakkoord

3.1.1. Het fundament op orde

Ambitie sport- en beweegakkoord 1: Vitale aanbieders en een positieve cultuur

3.1.1.1. Kernteam sport en bewegen

Het kernteam bestaat uit een vertegenwoordiging van maatschappelijke organisaties, sportclubs (verenigingen), gemeente en met extra aandacht voor het inwonersperspectief. Vanuit daar kunnen de activiteiten verder ontwikkeld worden. Herkenbaar, krachtig en in een overzichtelijke context, zodat alle partijen ook weten waar we met elkaar aan werken.

Vanuit het kernteam is er ook een functionaris betrokken bij het platform 'Gezond Meedoen Staphorst'.

Op deze manier blijven we met elkaar in verbinding en onderzoeken we continue welke meerwaarde sport- en bewegen ook kan betekenen in de samenleving, tot de ambities vanuit het beleidsplan 'Iedereen doet mee' en de ambities die we hebben beschreven in het plan 'Gezond en Actief leven akkoord'.

3.1.1.2. Inzet Brede Combinatiefunctie

Afgelopen jaren is er veel focus gelegd op jeugd en onderwijs. Dit sluit aan bij het profiel van buurtsportcoach zoals gesteld in de bestuurlijke afspraken Brede Regeling Combinatiefuncties 2023-2026. Vanaf 1 januari 2024 hebben we het aantal FTE voor de inzet van buurtsport- en beweegcoaches verder kunnen uitbreiden. Voor sport- en bewegen is er daarom nu 2.5 FTE beschikbaar aan inzet vanuit de Brede Combinatiefunctie. De buurtsport- en beweegcoaches zijn samen onderdeel van het team 'Gezond Meedoen Staphorst'. Dit team, gericht op preventie, bestaat uit de buurtsport- en beweegcoaches, de cultuurcoach/makelaar en de preventiecoördinatoren.

Door de uitbreiding van het aantal FTE wordt de inzet van de rol van buurtsport- en beweegcoach ook verder uitgebreid, zodat sport voor iedereen toegankelijk is. We verbreden de inzet naar jeugd, onderwijs, sportclubs (verenigingen en commerciële aanbieders), volwassenen en ouderen.

De buurtsportcoach maakt ook de verbinding naar landelijke ondersteuning door middel van services uit het Nationaal Sportakkoord en Rabo Club Support. Dat biedt mogelijkheden voor clubs op onder andere de volgende thema's: vrijwilligersmanagement, ledenbinding, geld genereren, modern besturen, presteren met communiceren, gezonde club (voeding, roken en alcohol), jouw club klaar voor de toekomst, duurzame accommodatie, sociale veiligheid op de club, gezond door sport, hoe houd je de betrokkenheid hoog in je club?

3.1.3 Positieve cultuur door aandacht te hebben voor sociale veiligheid en integriteit

Integriteit is een onmisbaar fundament voor het creëren van optimale sportomstandigheden voor iedereen. Onder integriteit verstaan we het bevorderen van een eerlijke, open, veilige, inclusieve en betrouwbare sport, en daarmee het tegengaan van integriteitsschendingen: corruptie, fraude, seksuele intimidatie, grensoverschrijdend gedrag, machtsmisbruik, racisme, doping, matchfixing en criminele inmenging.

In het Sportakkoord is vastgelegd dat alle gemeenten in overleg met hun verenigingen een 'ondergrens' hanteren voor een positieve sportcultuur en tegen grensoverschrijdend gedrag. Om te voorkomen dat verenigingen met uiteenlopende eisen door gemeenten worden geconfronteerd (en bonden met een 'beleid per gemeente', of omgekeerd) hebben VSG, NOC*NSF en sportbonden gezamenlijk een voorbeeldmodel ontwikkeld; het model Basiseisen Sociale Veiligheid Sportaanbieders. Dit model bestaat uit vier voorwaarden:

3.a Gebruik Regeling Gratis VOG

VOG staat voor Verklaring Omtrent Gedrag. Het is een door de overheid erkend bewijs van goed gedrag. Het is een van de maatregelen die een sportaanbieder kan nemen om de kans op agressie, intimidatie of seksueel grensoverschrijdend gedrag binnen de club te verkleinen. Met een VOG geef de club meer zekerheid over het verleden van (nieuwe) trainer, coach, begeleider, verzorger of vrijwilligers. De kans dat personen die eerder in de fout zijn gegaan een functie op de club kunnen vervullen, wordt daardoor aanzienlijk verkleind. Tegelijkertijd laat je als vrijwilliger met een VOG zien dat je sociale veiligheid op de club belangrijk vindt, net als de sportaanbieder. Door een VOG te verlangen van iedereen die in zijn werk als vrijwilliger in aanraking komt met minderjarigen, mensen met een verstandelijke beperking of andere kwetsbare groepen, geeft de club een duidelijk signaal af: hier vinden we sociale veiligheid en integriteit belangrijk.

Dankzij de Regeling Gratis VOG is het aanvragen van VOG's voor vrijwilligers van sportverenigingen kosteloos. Via gratisvog.nl kunnen verenigingen deelname aan deze regeling aanvragen. Het CIBG (Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg) controleert of de vereniging voldoet aan enkele voorwaarden. Toelating tot de regeling is vervolgens vijf jaar geldig. Daarna is een herbeoordeling door het CIBG nodig.

Meer info	https://gratisvog.nl

3.b Gedragscode sport

In de sport zijn gezamenlijk gedragsregels, gedragscodes en tuchtreglementen opgesteld. Deze formele afspraken worden vertaald naar de dagelijkse praktijk van de sportaanbieders door aan te geven hoe men met elkaar omgaat. Voor iedere doelgroep in de sport zijn gedragsregels opgesteld: bestuurder, scheidsrechter, trainers/coach, sporter en topsporter. De sportaanbieder beperkt hiermee de kans op grensoverschrijdend gedrag en weet bovendien adequaat te handelen bij eventuele incidenten.

Meer info	https://centrumveiligesport.nl/preventie/gedragscodes

3.c Vertrouwenscontactpersoon

Een vertrouwenscontactpersoon (VCP) biedt leden de mogelijkheid om in vertrouwen te praten over grensoverschrijdend gedrag. Bij de vertrouwenscontactpersoon kunnen leden terecht voor een vertrouwelijk gesprek. Dat kan gaan over pesten, seksuele intimidatie, agressie of discriminatie. De vertrouwenscontactpersoon helpt daarnaast het bestuur om intimidatie in de club te voorkomen. Er wordt een gratis opleiding beschikbaar gesteld door NOC-NSF.

3.d Cursus of e-learning coaches/trainers

Voor bestuurders, trainers, coaches, sporters en iedereen die meer wil weten over deze onderwerpen zijn er gratis e-learnings beschikbaar over sport en integriteit. De modules maken je bewust van wat jij kunt doen en hoe je leert herkennen wat er in je eigen sportomgeving gebeurt.

Meer info	https://centrumveiligensport.nl/preventie/kennis-en-kunde/e-learnings

Hoe ondersteunen we sportaanbieders bij het invoeren van deze 4 V's?

In opdracht van het ministerie van VWS schreef adviesbureau Movisie de handreiking voor gemeentelijk beleid "Grensoverschrijdend gedrag en normstelling in de amateursport". Wij hanteren de basisstappen zoals zij in hun handreiking hebben omschreven:

Stap 1: Bewustmaken Sportaanbieders

Agendasetting is stap één richting sportverenigingen. In april 2024 hebben we samen met NOC-NSF een informatieavond belegd voor sportverenigingen om het onderwerp 'Sociale veiligheid' verder onder de aandacht te brengen.

Door middel van deze avond zijn de sportaanbieders geïnformeerd over de betekenis van de 4 V's, is er meer inzicht verkregen in hun rol to.v. dit thema en hebben ze praktische tips gekregen om met het thema aan de slag te gaan binnen de eigen vereniging.

Daarnaast vervullen de buurtsportcoaches een belangrijke rol in ambassadeur van dit onderwerp. Zij zijn het eerste aanspreekpunt met vragen op het gebied van dit thema en kunnen continue aandacht genereren. Voor de verenigingen is er één contactpersoon aangesteld.

Regionaal zijn we in gesprek over campagnevoering om dit thema nog breder onder de aandacht te brengen.

Stap 2: Ondersteunen van en samenwerken met sportaanbieders

Het gemeentelijk beleid basiseisen integriteit is het meest effectief als het gericht is op het ondersteunen van sportaanbieders, zonder hun verantwoordelijkheid voor het tegengaan van wangedrag over te nemen. Het gemeentelijke beleid is vooral gericht op ondersteuning van de clubs bij preventie, aanpak en handhaving. Dit is met name succesvol als de sportaanbieder zelf de verantwoordelijkheid draagt. Voor de gemeente zien we een belangrijke taak weggelegd om de sportaanbieders te ondersteunen met kennis, ervaring en praktische hulp bij het invoeren van maatregelen. Interventies als procesbegeleiding en/of advisering kunnen hierbij helpen. Er zijn vele organisaties die sportaanbieders kunnen ondersteunen zowel van binnen als buiten de sport. Onze buurtsportcoach kan hierin een belangrijke taak op zich nemen door de vraag van de sportaanbieder te koppelen aan het aanbod van landelijke services.

Stap 3: Monitoren van voortgang

Naast de fase van bewustwording en ondersteunen is het monitoren van de voortgang bij sportaanbieders belangrijk.

Als gemeente is overzicht hebben over de voortgang bij alle sportaanbieders belangrijk om bij te kunnen sturen en maatwerk te kunnen leveren.

Vanaf december 2024 kunnen we hierbij gebruik maken van de beschikbare monitor 'Basiseisen Sociale Veiligheid' van NOC*NSF.

De volgende indicatoren worden gemonitord:

- Deelname aan Regeling Gratis VOG
- Aantal VOG's
- Aantal vertrouwenscontactpersonen (per sportaanbieder)
- Aantal bijeenkomsten over gedragscodes voor verschillende doelgroepen (bestuurders, coaches, trainers)
- Aantal gevolgde e-learnings voor verschillende doelgroepen

In deze monitor kunnen clubs aangeven hoever zij zijn met de implementatie van de vier basiseisen. Voor de gemeenten geeft dit een beeld van hoever alle clubs binnen de gemeentegrenzen zijn met de implementatie van de vier basiseisen.

Stap 4: Normstellen & handhaven

Vaak levert een duidelijk kader ook urgentie op om maatregelen te nemen of op z'n minst de dialoog hierover te starten. We zien voorbeelden uit andere gemeenten dat zij via subsidieverlening, tarievenbeleid, huurovereenkomsten en andere vormen van lokale regelgeving voorwaarden verbinden aan hun relatie met sportaanbieders als het gaat om het onderwerp 'basiseisen sociale veiligheid'. In de toekomst onderzoeken we of en welke norm we als gemeente aan deze basiseisen willen stellen.

Stap 5: Cultuurverandering bij sporter, kader, vrijwilligers en sportaanbieders

Het spreekt voor zich dat de aanjagende rol van de gemeente uiteindelijk moet leiden tot een cultuurverandering in de samenleving en dus ook in de sport. Sport in het algemeen en de sportaanbieder in het bijzonder moet een plaats zijn waar veiligheid en pedagogisch klimaat zo goed mogelijk gewaarborgd zijn. Dit maken we met elkaar samen.

3.1.4 Accommodaties op orde met aandacht voor een duurzame infrastructuur en vitale aanbieders

In het collegeprogramma en het coalitieakkoord van 2022 tot 2026 is opgenomen dat sportaccommodaties een belangrijke plek hebben in onze samenleving. Naast bewegen en sporten is er ook ruimte om elkaar te ontmoeten. We onderzoeken daarom waar mogelijkheden en initiatieven liggen om faciliteiten optimaler, breder en toekomstbestendiger te maken. Denk aan: het 'Open Club' concept waarbij de accommodatie multifunctioneel ingezet kan worden waardoor het als een ontmoetingsplek kan dienen voor buurtbewoners (leden en niet-leden) en het verduurzamen van gemeentelijke sportaccommodaties zoals gebouwen. Verduurzaming van sportclubs is voor de clubs zelf ook een groot thema om zo de exploitatiekosten beheersbaar te houden. De komende jaren zetten we in op verduurzaming bij nieuwe projecten maar ook bij de bestaande projecten.

In 2024 is er daarnaast een verenigingsmonitor uitgezet onder de sportverenigingen. Het onlineonderzoek bestaat uit vragen die betrekking hebben op de verenigingssituatie; van beleidsvoering tot vrijwilligers en van vitaliteit tot maatschappelijke betrokkenheid (weergegeven in een Vitaliteitsindex). We hopen de vitaliteitsindex in het najaar van 2024 te ontvangen, zodat we de jaren daarop de verenigingen verder kunnen ondersteunen bij de behoefte of de vraag die er leeft.

3.2. Groter bereik

Door het neerzetten van een goed fundament dragen we bij aan een groter bereik. Het ontwikkelen van activiteiten vanuit een bestaande structuur en samenwerking kan zorgen voor herkenbaarheid, de juiste context en goede energie. Daarvoor is het eerst nodig om te investeren in een goede relatie met partners in het veld en inwoners. Inwoners betrekken we graag, omdat er veel beweeg- en sportactiviteiten op initiatief van inwoners zelf in onze gemeente plaatsvinden. Zo zijn er veel inwoners die samen wandelen, fietsen of hardlopen. In hoofdstuk 4 beschrijven we aan de hand van onze maatschappelijke resultaten welke activiteiten we hieraan verbinden.

3.2.1. Bijzondere prestaties inspireren

Wij willen inwoners en beweeg- en sportaanbieders in de gemeente Staphorst waarderen om bijzondere prestaties.

Bijzondere prestaties in de sport kunnen als inspiratiebron dienen voor andere inwoners. Als gemeente besteden we hier dan ook graag aandacht aan. Jaarlijks organiseert de gemeente samen met 'Sport en Business Staphorst' een sportavond waar alle sporters in het zonnetje worden gezet die een eerste plek hebben gehaald tijdens een sportwedstrijd op in ieder geval landelijk niveau.

Daarnaast hebben we enkele sporters uit Staphorst die ook op wereldniveau bijzondere prestaties neerzetten. We zien dat deze prestaties ook leven binnen de gemeenschap van Staphorst en daarmee een behoorlijke impact hebben op de samenleving.

Deze prestaties dienen als inspiratie voor andere inwoners om te gaan sporten en bewegen. We besteden aandacht aan dergelijke prestaties door middel van het gebruik van het social media account van de gemeente. Ook het college van burgemeester en wethouders kan in persoonlijke titel aandacht besteden aan de sportprestaties.

Voor het huldigen van sportprestaties op wereldniveau gaan we uit van de volgende richtlijnen. We zorgen voor een groter huldigingsmoment (in samenwerking met Sport- en Business) wanneer:

- ✓ de sporter afkomstig is uit de gemeente Staphorst
- ✓ de sporter uitkomt voor Nederland
- ✓ de sporter een eerste plek heeft gehaald tijdens WK of Olympische spelen.

Tijdens een dergelijke huldiging kijken we altijd naar de mogelijkheden om de zichtbare betekenis van sport- en bewegen (zoals beschreven in het volgende kopje) verder kunnen uitdragen.

3.3. Meer zichtbare betekenis

Sporten- en bewegen vormen een belangrijke basis om gezondheidsdoelen te behalen. Sport en bewegen wordt onderdeel van preventie en van zorg. Door de focus op preventie wordt de gezondheid van de inwoner verbeterd, gezondheidsverschillen verlaagd en zou er minder zorg nodig moeten zijn. Voldoende bewegen is namelijk belangrijk voor een goede lichamelijke en mentale gezondheid. Het verkleint de kans op chronische ziekten en dementie. Bewegen speelt ook een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen en bij gezond oud worden. Sport- en bewegen moet daarmee toegankelijk zijn en blijven voor iedereen; dat is het investeren waard!

Jaarlijks wordt de SROI berekend door kenniscentrum sport- en bewegen. De SROI, Social Return On Investment, is het verhoudingsgetal tussen maatschappelijke kosten en opbrengsten. Het geeft aan hoeveel hoger de maatschappelijke opbrengsten zijn dan de kosten. Een SROI boven de 1 betekent dat er sprake is van maatschappelijke meerwaarde. Lokaal is de SROI waarde in Staphorst 2.72 (landelijk is dit 2.76). De SROI wordt bepaald op omgevings/beleidsindicatoren, gezondheidsindicatoren en sport- en beweegcijfers. De baten sport & bewegen als 10 % meer gaat bewegen is €1.678.673. Gemiddeld geldt voor Nederland: 1 euro investeren in sport en bewegen is € 2,76 kostenreductie (kenniscentrum sport- en bewegen). Sport- en bewegen biedt dus een goede uitkomst om de zorg betaalbaar en toegankelijk te houden.

Door de verbinding met het beleidsplan 'Iedereen doet mee' en de integrale aanpak met zoveel verschillende partners verwachten we nog meer van betekenis te zijn met de inzet van bewegen en sport. Op de maatschappelijke resultaten zoals eerder in dit document benoemd. Activiteiten die door input van partners en inwoners zelf aansluiten op hun wensen en behoeften, en door de continue verbetercyclus vanuit het Kwaliteitskompas meer en meer aansluit. In hoofdstuk 4 beschrijven we aan de hand van onze maatschappelijke resultaten welke activiteiten we hieraan verbinden.

3.3.1. Vaardig in bewegen

Het thema 'Vaardig in Bewegen' streeft naar kansen voor ieder kind en iedere jongere om vaardig en veelzijdig te sporten en bewegen – onder de juiste begeleiding – waarbij plezier en ontwikkeling centraal staan. De basis voor een leven lang sporten en bewegen wordt namelijk gelegd in je jeugd. Voor het versterken van die basis is samenwerking van verschillende domeinen cruciaal: sport, onderwijs, kinderopvang, de gemeente en meer. Ouders, sporttrainers, buurtsportcoaches en (vak)leerkrachten zijn samen nodig om dreumes, kind en jongeren met plezier aan het sporten en bewegen te krijgen én te houden.

Ieder kind in de gemeente Staphorst gunnen we ook een gezonde start van zijn of haar leven. Daarvoor willen we de motorische vaardigheden bij de jongste jeugd verbeteren en stimuleren, zodat ze meer én een leven lang blijven bewegen in een gezonde omgeving. Naast het inzetten op vitale aanbieders, een positieve sportcultuur en een duurzame infrastructuur hebben onze buurtsport- en beweegcoaches een belangrijke rol. De activiteiten rondom dit thema zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 4.

3.3.2. Inclusief meedoen en sporten

Iedere inwoner van de gemeente Staphorst kan een leven lang plezier beleven aan bewegen en sporten. We willen de beweeg- en sport mogelijkheden voor alle inwoners van de gemeente stimuleren, optimaliseren en verduurzamen, met speciale aandacht voor doelgroepen die relatief minder bewegen en sporten. De gemeente Staphorst heeft daarom aan MEE Samen gevraagd om rondom inclusiviteit en diversiteit binnen sport en bewegen in Staphorst een kwartiermakerrol te bekleden en hierin de buurtsportcoach, de verenigingen, scholen en bewonersgroepen te ondersteunen en te versterken. Uit deze wens is het project 'Inclusief sporten en bewegen Staphorst' ontstaan. Het project is verder uitgewerkt in een apart projectplan voor de jaren 2023 t/m 2026.

Met het project 'Inclusief sporten en bewegen Staphorst' beogen we de volgende doelstellingen:

1. Elke inwoner:
 - Kan met plezier meedoen;
 - Voelt zich welkom bij sport- en beweegactiviteiten
 - Hoort erbij;
 - Wordt geaccepteerd;
 - Wordt niet uitgesloten;
 - Kan eigen sport en/of beweegkeuzes maken;
 - Kan laagdrempelige toegang en aansluiting vinden tot sport- of beweegactiviteiten binnen de gemeente Staphorst;
2. Weet het (inclusief) sport en beweeg aanbod binnen de gemeente Staphorst goed te vinden.
3. Binnen de gemeente Staphorst zijn inclusieve sport en beweegmogelijkheden bevorderd. Minimaal 5 sportclubs, verenigingen en/of bewonersinitiatieven voelen zich voldoende toegerust om dit op een passende manier tot uitvoering te brengen.
4. Er zijn gedurende de periode van 4 jaar minimaal 12 activiteiten georganiseerd door betrokken partijen waarbij inwoners laagdrempelig kunnen ontdekken welk sport- en beweegaanbod er is en wat bij hen past. Hierbij wordt gekeken wat nodig is per type doelgroep: inwoners met een beperking, inwoners met verschillende culturele achtergronden en de LHBTIQ doelgroep.

4. Inzet sport- en bewegen m.b.t. het beleidsplan 'Iedereen doet mee'.

4.1. 'Opgroeien en Ontwikkelen'

Alle kinderen tussen de -9 maanden en 27 jaar in Staphorst groeien gezond, veilig en kansrijk op.

1. Ouders zich bewust zijn van een gezonde leefstijl bij opgroeiende kinderen , waarbij specifieke aandacht is voor alcohol- en drugsgebruik.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat het belang van een gezonde leefstijl duidelijk wordt met specifieke aandacht voor bewegen, voeding en ontspanning.	Buurtsportcoach voert gesprekken met de verenigingen hoe het aanbod van de kantine gezonder ingericht kan worden (Marieke), Preventie op de scholen, kinderopvang en verenigingen door middel van inzet website 'Jong Gezond Staphorst'. Vraag en aanbod combineren (Dion en Marieke) Binnen door buurtsportcoach georganiseerde activiteiten/clinics wordt de gezondere keus op het gebied van voeding gestimuleerd (Dion)
2. Meer kinderen voelen zich weerbaarder.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat door middel van de kracht van sport en bewegen jongeren mentaal in beweging worden gebracht.	Shufflesports --- passend sportaanbod voor jongeren. (Dion) Onderzoek aanbod weerbaarheidstrainingen (Marieke en Esmee) Onderzoek naar aanbod om jongeren die (dreigen) uit te vallen in de maatschappij in beweging te krijgen.
5. Mentaal sterke en veerkrachtige ouders, die mentaal sterke en veerkrachtige kinderen opvoeden.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat door middel van de kracht van sport en bewegen ouders mentaal in beweging gebracht worden.	Aanbod welzijn op recept; denk bijvoorbeeld aan runningtherapie (Esmee) Wandelchallenge (gebaseerd op de effectieve interventie van diabeteschallenge) (Esmee)
8. Alle kinderen een gelijkwaardige start maken op het primair onderwijs.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat inwoners laagdrempelig in aanraking komen met sport en bewegen.	Speel-, beweeg- en waterplein (Dion) Clinics/toernooien, zoals schoolvoetbal, tafeltennistoernooi, sportweek (Dion en Marieke)
10. Ouders en jongeren kunnen omgaan met veranderingen en uitdagingen in hun leven en hier zelf de regie over hebben.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach maakt ouders en jongeren bewust van de kracht van sport- en bewegen op het mentaal welbevinden.	Shufflesports --- passend sportaanbod (Dion) Onderzoek aanbod weerbaarheidstrainingen (Marieke en Esmee) Onderzoek naar aanbod om jongeren die (dreigen) uit te vallen in de maatschappij in beweging te krijgen. Wandelchallenge (gebaseerd op effectieve interventie van diabeteschallenge) (Esmee)
15. Nieuw binnenkomende statushouders en arbeidsmigranten zijn in staat om actief mee te doen in Staphorst	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat statushouders de toegang tot sport en bewegen weten te vinden.	Introductie sport van de maand op alle opvanglocaties (Esmee) Alle clinics/toernooien en evenementen worden in de taal van de opvanglocaties verspreid, zodat ook deze doelgroep op de hoogte zijn van de activiteiten (Dion en Esmee) Wereldmeiden/wereldgozers aanbod onderzoeken (Dion en Esmee)

4.2. 'Meedoen'

Inwoners kunnen naar eigen mogelijkheden meedoen in de samenleving in Staphorst.

18. Er meer kinderen uit een gezin, met een inkomen tussen de 101% en 110% van het sociaal minimum inkomen, kunnen deelnemen aan sociale, sport, culturele en schoolactiviteiten.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat inwoners laagdrempelig in aanraking komen met sport en bewegen.	Speel-, beweeg- en waterplein (Dion) Clinics/toernooien, zoals schoolvoetbal, tafeltennistoernooi, sportweek (Dion en Marieke)
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat sportverenigingen op de hoogte zijn van de financieringsmogelijkheden voor inwoners met een sociaal minimum inkomen.	Verenigingsondersteuning op het gebied van financiële regelingen. Denk hierbij aan FDMA. (Marieke)

19. Inwoners zich gerespecteerd voelen in onze gemeente waarbij er in het bijzonder aandacht is voor inwoners uit groepen die relatief vaak te maken hebben met onbegrip en uitsluiting.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat er handvatten geboden worden om het sport- en beweegaanbod sociaal veiliger te maken.	• Verenigingsondersteuning op het gebied van sociaal veilige sport (Marieke). Begeleiding bieden bij de invoering van de 4 V'S. • Bespreekbaar maken van aanbod voor LHBTIQ doelgroep (Esmee)

4.3. 'Samenleven'

Inwoners kijken naar elkaar om, geven invulling aan hun verantwoordelijkheid en zijn betrokken bij hun (directe) omgeving.

23. Meer mantelzorgers hun mantelzorgtaken in balans kunnen uitvoeren aansluitend bij hun persoonlijk leven, met speciale aandacht voor jonge en werkende mantelzorgers.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat mantelzorgers balans vinden tussen hun persoonlijk leven en mantelzorgtaken door middel van sport- en bewegen.	• Onderzoeken met Carinova hoe ver de samenwerking reikt. Denk aan sport- en beweegaanbod wanneer er dagbesteding wordt geboden bijvoorbeeld (Marieke en Esmee).

4.4. 'Gezondheid'

Inwoners ervaren hun leven vanuit het gedachtegoed 'positieve gezondheid' als gezond

27. Onze inwoners zich fysiek en mentaal gezonder voelen, met specifieke aandacht voor inwoners met een lage sociaal economische status en ouderen.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat inwoners laagdrempelig in aanraking komen met sport en bewegen.	• Speel-, beweeg- en waterplein (Dion) • Clinics/toernooien, zoals schoolvoetbal, tafeltennistoernooi, sportweek (Dion en Marieke) • Ouderengym Meestershof en Berghorst (Marieke) • Doortrappen (Esmee)

28. Inwoners van alle leeftijdscategorieën zich minder eenzaam voelen.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat naast sporten en bewegen ook ontmoeten centraal staat en blijft staan.	• Ouderengym bij Meestershof en de Berghorst • Activiteiten organiseren in de week tegen de eenzaamheid (september) • Sportactiviteiten in de vakantie (Dion)

30. Er meer inwoners zijn die bewegen en sporten.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat inwoners laagdrempelig in aanraking komen met sport en bewegen.	• Speel-, beweeg- en waterplein (Dion) • Clinics/toernooien, zoals schoolvoetbal, tafeltennistoernooi, sportweek (Dion en Marieke) • Ouderengym Meestershof en Berghorst (Marieke) + Verkennen mogelijkheden binnen overige woon(zorg)instellingen (Esmee) • Kernteamoverleg sport- en bewegen vanuit gemeente • Sporten/Bewegen op recept/beweegconsulent-makelaar • Initiatieven op het gebied van sport en bewegen omzetten naar actie(s) ism verenigingen/overige organisaties (allen)
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat inwoners het (inclusieve) beweegaanbod kennen.	• Contactpersoon Uniek Sporten (Esmee) • Koppelen valpreventie naar regulier aanbod (Marieke) • Kenbaar maken aanbod
De buurtsportcoach draagt eraan bij dat sportverenigingen goed kunnen inspelen op actuele thema's.	• Contactpersoon portal NOC*NSF (Marieke) • Verenigingsondersteuning (Marieke)

31. Meer inwoners ervaren dat voorzieningen en openbare ruimtes voor hen toegankelijker zijn geworden, met specifieke aandacht voor inwoners met een beperking.	
Outcome	Activiteiten
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat het (inclusieve) beweegaanbod bekend is bij de inwoners.	• Contactpersoon Uniek Sporten (Esmee)
De buurtsportcoach zorgt ervoor dat vanuit behoefte van de inwoner nieuw inclusief beweegaanbod ontstaat.	• Project inclusief sporten en bewegen – MEE Samen (Esmee) • Ondersteunen sportverenigingen bij opzetten nieuw aanbod (Marieke/Esmee) • Initiatieven op het gebied van sport en bewegen omzetten naar actie(s) ism verenigingen/overige organisaties (allen)

5. Monitoringsplan

Monitoring is het systematisch volgen van relevante ontwikkelingen. Op basis van de concrete en meetbare maatschappelijke resultaten in het hoofdstuk hiervoor hebben we een aantal indicatoren met elkaar opgesteld. Op basis van deze cijfers en informatie kunnen we onderbouwen welke activiteiten nodig zijn om het gewenste resultaat te behalen. Zo kunnen we voortdurende het aanbod verbeteren om met elkaar het gewenste resultaat te behalen.

Wat	Hoe	Doel
Statistieken eigen activiteiten	We registreren zelf: - Het aantal deelnemers wat een activiteit meedoet → tellen - Aantal/soorten activiteiten → tellen/registeren - Kern/woonplaats, leeftijd, groep/school → uitvragen via aanmeldformulier + registreren	Feitelijke cijfers over deelname in kaart brengen, hoe goed bezocht is een activiteit, hoeveel activiteiten zijn er, etc.
Landelijke gegevens	Op basis van landelijke gegevens kunnen we een vergelijking maken met het sporten en bewegen in Staphorst. We kijken naar de volgende indicatoren: - Wekelijkse sporters - Voldoet aan beweegrichtlijn - Overige relevante gegevens → samen afspreken welke	In kaart brengen of er volgens de normen meer mensen zijn gaan bewegen, meer mensen voldoen aan de norm, etc. → Deze gegevens helpen om een feitelijk beeld te vormen over de staat van sport en bewegen in Staphorst
Anonieme (online) vragenlijst naar deelnemers bij activiteit met online aanmelding, maximaal een week na activiteit versturen.	Vragen: 1. Hoe tevreden bent u over de activiteit? 1-10 2. Per activiteit bepaalt de BSC het doel van de activiteit. Er wordt gemeten in hoeverre dit doel behaald is door vier van de onderstaande opties uit te vragen. Door deze activiteit (aanvinken in hoeverre dit op u van toepassing is): a. weet ik wat een gezonde leefstijl is en wat ik daarvoor moet doen b. ben ik gemotiveerd om meer te gaan sporten en bewegen c. heb ik nieuwe mensen leren kennen d. heb ik mee kunnen doen aan activiteiten die anders voor mij niet toegankelijk zijn (vanwege bijv. financiële redenen) e. kan ik beter omgaan met moeilijke situaties en veranderingen in mijn leven f. heb ik een betere/positievere relatie met anderen uit mijn omgeving g. heb ik voldoende handvatten om zelf weer verder te gaan h. lukt het me beter om aan te geven wat ik wel en niet leuk en fijn vind i. Heb ik het gevoel dat ik meer regie heb over mijn eigen keuzes j. Voel ik mij meer gerespecteerd door andere inwoners k. Voel ik me minder eenzaam l. Heb ik het gevoel dat ik meer in balans ben m. Voel ik me meer welkom in de samenleving 3. Hoe waarschijnlijk is het dat u in de toekomst weer deelneemt aan een activiteit van ons? 1-10 4. Suggesties/vragen/opmerkingen	Ervaring van de deelnemer m.b.t. de kwaliteit van de activiteit wordt in kaart gebracht. Doelrealisatie meten – eventueel extra factoren toevoegen, de blauwe factoren zijn datgene wat in ieder geval gevraagd wordt per activiteit, daarnaast kunnen er (afhankelijk van het soort activiteit + het doel) factoren worden toegevoegd.
Uitvraag aan stakeholders in evaluatiemoment of korte vragenlijst.	Vragen: 1) Welke activiteit? 2) Welke samenwerkingspartner? 3) Hoe tevreden is partner over activiteit/samenwerking? 1-10 4) Wat gaat er goed en wat kan er beter de volgende keer? 5) Suggesties	De tevredenheid van de samenwerkingspartner m.b.t. de kwaliteit van een activiteit wordt door deze uitvraag in beeld gebracht.
Verenigingsmonitor	De verenigingsmonitor draagt bij aan kwalitatieve en kwantitatieve gegevens met betrekking tot de situatie van elke vereniging. Dit gaat van beleidsvoering tot vrijwilligers en van vitaliteit tot maatschappelijke betrokkenheid.	Meer informatie en feitelijke cijfers met betrekking tot de situatie van elke vereniging.